

Danmarkip Aarhusimi isumaqatigiisummik (innuttaasut avatangiisit pillugit paasissutissanik pissarsisinnaanerinit, avatangiisinut suliassaqarfimmi aalajangiinernut peqataasinnaanerinit aammalu maalaaruteqarsinnaanerinit eqqartuussivitsigullu misiliisinnaanerinit tunngasumik) akuersinerani Kalaallit Nunaannut tunuarsimaarfiginninnerup atorunnaarsinneqarnissaanik sulissuteqaqqullugit, aammalu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip matuma akuerineqarnerata kingunitsiannua sulineq tamanna aallartinneqaqqullugu Naalakkersuisut peqqunneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Aallarniutigalugu Inatsisartuni ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqtigiit, Aarhusimi isumaqatigiissutip atuutsinneqalernissaanut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik saqqummiussinermini, innuttaasut avatangiisit pillugit paasissutissanik pissarsisinnaanerinit soqutiginninnerminik takutitsineranut qutsavigerusuppara.

Innuttaasut avatangiisinut pisinnaatitaaffii, paasissutissiisarneq peqataatitsisarnissarlu suliassaqarfiupput Naalakkersuisunit annertuumik pingartinneqartut. Tamanna ilaatigut aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut allannguutissatut siunnersuummi, Inatsisartut ataatsimiinneranni matumani imm. 132-tut suliarineqartumi takuneqarsinnaavoq.

Naalakkersuisut isumaqarput, Aarhusimi isumaqatigiisummi siunnerfiit pingaarnerit avatangiisinut inatsimmut atuuttumut ilaatinneqareersut.

Avatangiisinut inatsimmi nalinginnaasumik atuuttumi isumaqatigiissut avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaannut nr. 8-mut, 15. november 2007-imeersumut ilaatinneqareerpoq, tassani Kapitali 10-mi maalaaruteqarsinnaanermut periarfissat allanngortinneqarsimallutik.

Aatsitassanut suliassaqarfimmut tunngatillugu Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi innuttaasut avatangiisit pillugit paasissutissanik pissarsisinnaanerit pillugu immikkut ittunik aalajangersagaqarpoq, tassani ersarinnerulersitsinissaq paasiuminarnerulersitsinissarlu aammalu suliaqarnermi maleruagassanik paasisaqarsinnaanerup atuisinnaanerullu ajornanninnerulernissaa siunertarinqarlutik.

Tamanna ilaatigut Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi avatangiisinik nalilersuisarneq pillugu aalajangersakkani aammalu innuttaasut soqutigisaqatigiiffiillu pisortat ingerlatsineranni aalajangiinerit pillugit maalaaruteqarsinnaanerannut aalajangersakkani immikkut ittuni allassimavoq.

Naalakkersuisut Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut allannguutissatut siunnersuutaannut Inatsisartut akuersissappata, tusarniaanernut maleruagassat pitsaanerulernissaannut kiisalu tusarniaanernut peqataanissamut aningaasaqarnikkut

tapersernejarnissamik qinnuteqarsinnaalernissamut aalajangersakkat inatsimmut ilaliunneqassapput. Aalajangersakkat nutaat ingerlatseqatigiiffiit suliassanut pilersaarutaanni siusissukkut akuutitsisarnissamik aammalu tamanut ammasumik tusarniaasarnermi paasiuminarnerulersitsinissamik qulakkeereqataassapput.

Tamatuma saniatigut oqaatigissavara, Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit tunngavigalugu VVM-imut nassuiaatinik taaneqartartunik nassuiaasiornissamut taakkulu suliarineqartarnerinut malittarisassat suliarineqarsimammata. Malittarisassani ilaatigut VVM-imut nassuiaatit tamanut ammasumik tusarniaassutigineqartarnissaat, aammalu ingerlatseqatigiiffiit VVM-imut nassuiaatit inaarsarneqarnerinut atatillugu tamanut ammasumik tusarniaanerit inernerinik suliaqarnissamut pisussaaffeqarnerat pillugu piunasaqaatinik aalajangersaasoqarpoq. Naalackersuisut naliliinerat malillugu VVM-imut nassuiaatit suliarineqarnerini innuttaasunik akuutitsisarnissamut maleruagassat innuttaasut soqutigisaqaqatigiiffiillu aatsitassarsiornermik suliassani avatangiisinik naliliinermut peqataatinneqartarnerannut nukittoqutaasut.

Naalackersuisut maannarpiaq naliliinerat malillugu, Aarhusimi isumaqatigiissummi anguniakkanit eqqarsaatigisassanillu amerlanerpaat pisortat ingerlatsinerannut maleruagassani nalinginnaasumik atuuttuni, kiisalu ilaatigut allagaatinik takunnissinnaatitaneq, peqataasinnaaneq maalaaruteqarsinnaanerlu pillugit maleruagassani annertunerusuni, avatangiisinik suliassaqarfimmut atuutsinneqalersimasuni ullumikkut malinneqartut.

Kiisalu Naalackersuisut naliliipput, Aarhusimi isumaqatigiissut maannakkorpiaq tamakkiisumik atuutsinneqalissappat, tamanna kivikkuminaassinnaasoq aammalu allaffissornikkut isumalluutininik atuffiungaatsiartariaqasalluni, tassani maleruagassanit nutaanit pissarsiassat suliniutinut naapertuutinnigitsoorsinnaallutik.

Tamatumali peqatigisaanik isumaqarpunga, iluaqutissartaasunik akornutissartaasunillu nalilersuineq aallaavigalugu suliat matumatut ittut naleqquttumik akuttussusilinnik naliliiffigineqartariaqartut: Isumaqatigiissutip avataaniinnassaagut, imaluunniit atuutsitsilernissarput anguniassavarput?

Taamaattumik Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalackersuisoqarfik Aarhus Universitet suleqatigalugu Aarhusimi isumaqatigiissummut naleqqiullugu, suliassaqarfiit oqartussaasullu assigiinningsut akimorlugit, inatsisini maannakkut atuuttuni killiffinnik misissuinermik aallartitsivoq. Isumaqatigiissutip sumut tunngasortai atuutsinneqalersimanersut, kiisalu suut atuutsinneqannginersut paasinarneqarnissaa misissuinermi siunertarineqarpoq.

Isumaga malillugu misissuineq naammassippat nalilersorneqareerpallu misissuinerup inernerisa Inatsisartuni Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarnissaannut oqaloqateqarnissamullu periarfissaqarnissara pitsaassaaq, tassani isumaqatigiissutip atuutsinneqalernerani iluaqutissartaasut akornutissartaasullu ataatsimut paasilluarneqarneqarnissaat Naalackersuisunit anguniarneqassalluni.

Oqaaseqaatit saqqummiunneqartut tunngavigalugit Naalackersuisut sinnerlugit eqikkaallunga siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigaa.